

szergyarak termékeit hazánkban is engedélyeztetni akarták. Ebben az időben a homeopátia már nem volt tiltott, de jogszabályi szinten hazánkban semmi sem szabályozta. Magyarország európai uniós csatlakozási szándékának nyilvánításával az EU-s irányelvek egyre nagyobb szerepet játszottak a gyógyszerekkel kapcsolatos szabályozás alakulásában is. A homeopátiás készítmények engedélyezése során a magyar hatóság a 92/73/EEC irányelv szerint járt el, amely előírja, hogy a tagállamok lehetőség szerint vegyék figyelembe más tagállam gyakorlatát. Ez volt az alapja annak, hogy az 1990-es évek végén számos, német vagy osztrák törzskönyvvel rendelkező készítmény hazánkban is forgalomba hozatali engedélyt kapott. A kölcsönös elismerés alapján forgalomba került készítmények engedélyzetéséhez nem kellett teljes, a hatásossággal kapcsolatos bizonyítékokat is tartalmazó dossziét benyújtani. (Zárójeles megjegyzés: az, hogy ezek a termékek Ausztriában, Németországban, Franciaországban hogyan és miért kerültek forgalomba gyógyhatással, külön bejegyzést érdemelne...) Persze az ily módon engedélyt kapott termékek egy részével is végeztek valamiféle klinikai vizsgálatot, de ezek a vizsgálatok jellemzően nem felelnek meg annak a szintnek, amit ma bizonyító erejűnek tartunk. Így került piacra gyógyszerként 41 szer, ebből 31 még az elmúlt évezredben, köztük olyan közismert szerek is, mint az influenzás tünetek enyhítésére javasolt Oscillo-coccinum. Erről egyébként egy átfogó elemzés azt állapította meg, hogy a rendelkezésre álló gyenge minőségű vizsgálatok nem támasztják alá a hatásosságot. A mostani jogszabály-változtatás ezeknek a termékeknek az eltűnését vagy átalakulását jelenti.

Hogyan tovább?

Ami most történik, az tulajdonképpen csak annyi, hogy a jogalkotó érvényt szerez annak a 2001 óta létező (nálunk az EU-s csatlakozás óta figyelembe veendő) EU-s irányelvnek, amely szerint „a gyógyszerek forgalmazására vonatkozó általános szabályokat kell alkalmazni azokra a homeopátiás gyógyszerekre, amelyeket terápiás javallattal (...) hoznak forgalomba”. 41 termék forgalmazójának igazolnia kell, hogy a készítményeik hatásosak. Ha ezt nem teszik meg, készítményeiknek jelen formájukban el kell tűnniük a forgalomból: át kell sorolni gyógyjavallat nélküli (egyszerűsített engedélyezhető) homeopátiás gyógyszerre, vagy a készítmény forgalmazását teljesen meg kell szüntetni.

A magyar hatóság tájékoztatása szerint 22 gyógyszer esetében kérelmezte a forgalomba hozatali engedély jogosultja a forgalomba hozatali engedély visszavonását, 14 esetben pedig elindították a javallat nélküli, egyszerűsített törzskönyvezési eljárást (ez néhány esetben le is zá-

rult). Utóbbi készítmények a jövőben fantáziánév nélkül, a gyógyhatás feltüntetése nélkül kerülhetnek forgalomba. Ezek átsorolódnak abba a nagy halmazba, amely több mint 3600 homeopátiás gyógyszert tartalmaz. A homeopátia hívei nem maradnak gyógyszer nélkül, mindössze annyi történik, hogy ami nincsen bizonyítva, azt nem lehet a gyógyszerek csomagolásán és a reklámokban kommunikálni.

Csupor Dezső

Tévhitokról a Szegedi Egyetemi Magazinban | Csupor Dezsőt Újszászi Ilona kérdezte¹

– A vitaminokról 34 cikket olvasni a „Ködpiszkálón”. A koronavírus ellen megvédenek-e a vitaminok, például a nagy dózisú C-vitamin?

– C-vitaminból nem érdemes grammos nagyságrendű dózist szedni. Az immunrendszerünk működéséhez 10 milligrammokban mérhető, amire szükségünk van, C-vitaminból is. E mennyiséget tartalmazza az ételünk, ha például elegendő zöldséget és gyümölcsöt eszünk, de ha ez nem lehetséges, ez a dózis pótolható vitamint tartalmazó tablettákkal, kapszulákkal is. Extra mennyiségű C-vitaminra az immunrendszernek nincs szüksége, mivel az optimálist meghaladó dózis nem fogja fokozottabb működésre sarkallni. Igaz, kárt sem tesz benne. A főleg C-vitamin a vizelettel kiürül a szervezetből vagy oxalátként lerakódik, és vesekövet okozhat. Ez az egy veszélye a túlzott C-vitamin-fogyasztásnak. Fontos viszont a D-vitamin. A magyar lakosság nagyobb része ugyanis D-vitamin-hiányos. A mai életmód mellett nincs elegendő D-vitamin a szervezetünkben, ugyanis nem tartózkodunk eleget a napon. A D-vitamint érdemes pótolni tavasszal, nyáron. Ám nem kell átesni a ló túloldalára: D-vitaminból is elegendő a napi 1500–2000 nemzetközi egység, nem kell tízszer-hússzor több, mert az egészségesnél így sem leszünk még egészségesebbek.

– A lázcsillapító elengedhetetlen a házipatikában. Ám egyes hírek szerint az ibuprofen-alapú gyógyszerek szedését kerülni kellene a koronavírus-szezonban, inkább paracetamolt indokolt szedni. Vajon mi igaz mindebből?

– E két hatóanyagra irányult a figyelem. Ezért például a Nurofen károsnak nevezik, míg a paracetamol-tartalmú Coldrex hatásosságát hangsúlyozzák. E kettő valóban kétféle módon csillapítja a lázat, ám ezeknél jóval többféle lázcsillapítót ismerünk. Feltételezik, hogy az ibuprofen elnyomja a gyulladási tüneteit, ezáltal hosszabbá teszi a betegséget, illetve fogyasztása olyan fehérjéket szaporít, amelyek akadályozzák, hogy a szervezetbe kerüljön a vírus. Ez elméleti alapú feltételezés, bizonyíték nincs, és a példaként ismertetett esetek eltúlzottak. Légből kapott a franciaországi halálesetek összefüggésbe hozása az ibuprofen szedésével. Ez pánikkeltés, ami azzal a veszéllyel jár, hogy az emberek felvásárolják a paracetamol-tartalmú gyógyszereket, így azok az embertársaink, akik valamilyen okból csak az ilyen típusú hatóanyag-tartalmú pirulákat szedhetik, nem jutnak majd hozzá, mert kifogyhatnak a készletek.

– Veszélyes-e az ibuprofen? címmel a „Koronavírus – ködpiszkáló” 7 perces képes és hangos anyagot tett föl a legnépszerűbb videómosztó portálra. A Ködpiszkáló blogot miért videós anyagként frissíti?

– A koronavírus terjedésének gyorsaságához hasonló sebességgel terjednek az ezzel kapcsolatos tévhitek. A videón terjedő butaságokra reagálni videóban, a közösségi oldalakon érdemes. Eddig 5 videót készítettem, mert rájöttem: bizonyos életkorú embereket ezzel lehet elérni. Sokan ugyanis nem olvasnak el egy hosszabb szöveget, hiába, hogy ott jobban ki lehet fejteni egy-egy témát, az összefüggéseket. A néhány perces videó viszont olyanokhoz juthat el, akikhez az írott szöveg nem. Ha lesz szakirodalmi alapanyag, akkor új cikkek is megjelennek a <https://pirula.kalauz.hu/kodpizskalo/> oldalon – a koronavírusról is. ●●●

¹ A teljes interjú: <https://u-szeged.hu/szthirek/2020-marcius/kodpizskalo-videon?objectParentFolderId=21798>